

Položaj i uloga žena u obiteljsko poljoprivrednim gospodarstvima

25/11/2022

Brojni su izazovi s kojima se suočavaju žene u ruralnim područjima. Vlasnička struktura obiteljsko poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednog zemljišta samo je jedan aspekt u kojem se ogledava neravnomjeran položaj žena na hrvatskom selu. Svega 30% žena su nositeljice OPG-ova, a u upola manjem postotku su i vlasnice poljoprivrednog zemljišta (ispod 15%).

Bez obzira na njihov vlasnički status one svakodnevno na poljoprivrednom gospodarstvu obavljaju poslove, a uz to su i supruge i majke. Kroz razgovore s brojnim ženama koje rade u OPG-ovima, dolazimo do zaključka kako su upravo te uloge one koje nitko ne može zamijeniti i koje gotovo svakoj ženi u ruralnom području uvijek imaju prvenstvo. Ta njihova dvojaka funkcija koja se ogleda u brizi za obitelj i radu na obiteljskom gospodarstvu često nije dovoljno društveno prepoznata i vrednovana.

“Žene čine manje od 50% ukupnog radno sposobnog stanovništva u ruralnim područjima Europske unije te upravljaju sa svega 30% obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. One doprinose poljoprivrednoj proizvodnji, a osim toga na poljoprivrednim gospodarstvima brinu o obitelji i domaćinstvu što je često okarakterizirano kao „nevidljivi“ rad”, istaknula nam je u razgovoru zastupnica i predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskog sabora **Marijana Petir**. Dodala je kako su žene na selu često ekonomski ovisne o supruhu. “Za njih ne postoji radno vrijeme, a bore se i s nedostatkom osnovnih socijalnih i mirovinskih prava. Gotovo polovica njih nikada ne odlazi na godišnji odmor, a u vrlo maloj mjeri sudjeluju u procesima donošenja odluka na lokalnoj i regionalnoj razini”, kaže **Petir**.

U Hrvatskoj je preko 50 tisuća žena nositeljica OPG-a

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Utrkuj se svaki dan, cijeli dan i osvoji brutalne nagrade.

Niža, fiksna kamatna stopa i izdašna subvencija od države? Saznajte kako dobiti APN kredit!

Sponsored by Midas

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju Hrvatska je po pitanju udjela žena nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika u razini prosjeka Europske unije. Posljednjih godina kod nas je primjetan određeni porast udjela žena nositeljica OPG-a. Prema podacima iz 2016. godine udio žena nositeljica poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj je bio nešto niži od prosjeka Europske unije (26%), no prema podacima Agencije na dan 30. lipnja 2022. godine, 50.141 žena su nositeljice/odgovorne osobe poljoprivrednih gospodarstava te u ukupnom broju poljoprivrednika čine 29,3%. Najveći broj nositeljica ima Zagrebačka županija, njih 4.841 (u ukupnom broju nositeljica u RH čine 9,7%), dok najmanji broj nositeljica broji Požeško-slavonska županija, njih 1.054 (u ukupnom broju nositeljica u RH čine 2,1%).

Usporedbe radi, prema podacima Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava iz 2016. godine u Europskoj uniji žene su upravljale s gotovo 3 milijuna poljoprivrednih gospodarstava i u ukupnom broju poljoprivrednika čine 28,7 %.

Prema podacima Ministarstva poljoprivrede, po županijama najveći udio nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika bilježe Koprivničko-križevačka županija, 3.256 nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika Koprivničko-križevačke županije čine 33,8%, Zagrebačka županija, 4.841 nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika Zagrebačke županije čine 33,6%, Krapinsko-zagorska županija, 2.757 nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika Krapinsko-zagorske županije čine 32,8%, Osječko-baranjska, 3.468 nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika Osječko-baranjske županije čine 31,1% i Sisačko-moslavačka, 2.926 nositeljica u ukupnom broju poljoprivrednika Sisačko-moslavačke županije čine 30,8%. Nositeljice u svojoj proizvodnji koriste petinu ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta upisanog u Upisnik. Od ukupnog broja nositeljica njih 80,8% upravlja obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, 16,2% nositeljica upravlja samoopskrbnim poljoprivrednim gospodarstvima, 1,8% upravlja trgovačkim društvima dok 1,2% nositeljica upravlja ostalim organizacijskim oblicima poljoprivrednika.

Dobna i obrazovna struktura nositeljica OPG-a

Mlade nositeljice, starosti do 41 godine, njih 4.995, u ukupnom broju nositeljica čine 10%. Promatrano u odnosu na prethodnu, 2021. godinu, broj mladih nositeljica je povećan za 1,6%, dok je broj nositeljica starijih od 60 godina povećan za 0,2%. Unatoč značajnom udjelu nositeljica s niskom razinom obrazovanja ohrabruje podatak o povećanju broja nositeljica s višom razinom obrazovanja te smanjenju broja nositeljica s najnižom razinom obrazovanja. Promatrano u odnosu na prethodnu 2021. godinu, broj nositeljica s visokoškolskim obrazovanjem povećan je za 5% dok je broj nositeljica sa srednjoškolskim obrazovanjem povećan za 2,5%. Broj nositeljica sa završenom osnovnom školom je smanjen za 3% dok je broj nositeljica bez osnovne razine znanja smanjen za 4,3%.

Potrebne su posebne mjere za poljoprivrednice

Predsjednica Odbora za poljoprivredu Hrvatskog sabora Marijana Petir ističe kako ni jedna država članica Europske unije nije dosad uspostavila tematski potprogram za žene u ruralnim prostorima kakav primjerice postoji za mlade poljoprivrednike, iako je to bilo predviđeno Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj što je jasan pokazatelj kako se žene u ruralnim područjima jednostavno ne cijeni dovoljno. "Žene imaju značajnu ulogu u gospodarstvu ruralnih područja te je zato važno da države članice više i sinergičnije usmjeravaju prema njima instrumente dostupne u sklopu Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, programa Leader+ i Europskog socijalnog fonda. Ženama je potrebno olakšati pristup zemljištu te osigurati sva socijalna prava koja trenutno nemaju jer njihov rad na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu nije prepoznat i vrednovan stoga je potrebno regulirati profesionalni status seoskih žena", ističe zastupnica **Petir**.

Odbor za poljoprivredu Hrvatskog sabora u više je navrata otvarao raspravu o položaju žena u ruralnom prostoru, kroz tematsku sjednicu kao i kroz prijedloge konkretnih mjera. Kod izmjena i dopuna Zakona o poljoprivrednom zemljištu usvojen je amandman Odbora za poljoprivredu Hrvatskog sabora kojim se uvodi bodovanje za „žene poljoprivrednice“ kako bi ih se potaknulo na bavljenje poljoprivredom te im se priznala njihova multifunkcionalna uloga u ruralnim područjima. Na inicijativu Odbora za poljoprivredu u sklopu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova 2021. – 2024., Ministarstvo poljoprivrede preuzet će provođenje mjera kojom će unaprijediti položaj žena na selu.

“Na prijedlog Odbora za poljoprivredu, a vezano uz položaj žena na ruralnim područjima u Nacionalni strateški plan u okviru Zajedničke poljoprivredne politike uključene su mjere obuke i pripreme za poslovne vještine, koje su namijenjene ženama u ruralnim područjima. Dodatno je u Strategiji poljoprivrede Republike Hrvatske do 2030. godine kroz razvojnu potrebu 4., Unaprjeđenje poduzetničke sposobnosti proizvođača u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, vrednovana potreba podizanja znanja u upravljanju i poslovanju za žene, što će im omogućiti uključivanje u moderne poljoprivredno-prehrambene lance vrijednosti i korištenje usluga financijskih institucija”, naglašava **Marijana Petir**.

Nedovoljna vrednovanost rada i uloge seoske žene u hrvatskom društvu

Po pitanju društvene vrednovanosti žena u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, predsjednica Udruge Uzorne hrvatske seoske žene, gospođa **Katica Jerleković** ističe kako je na žalost u našem društvu još uvijek iznimno niska percepcija važnosti i same vrednovanosti ruralnih žena. Unazad proteklih pet godina, otkako je predsjednica spomenute udruge, gospođa Jerleković susretala se s tim problemom gotovo svakodnevno. U društvu još uvijek postoji velika razlika između tzv. muških i ženskih poslova, odnosno nametnuta društvena mišljenja koja su obilježila cjelokupnu povijest društvenih odnosa između muškaraca i žena.

Žene su tako još uvijek izložene većim društvenim kritikama i manjim vrednovanjima njihova rada, a konkretno što se tiče ruralnih žena, ta isticanja razlika kao da su i veća. Na žalost, rad ruralnih žena nije u potpunosti vrednovan na temelju znanja i vještina, sveukupnih njihovih odricanja i ulaganja te se tako žene u 21. stoljeću i dalje moraju boriti za svoja zaslužena prava i priznanja. Hrvatske ruralne žene u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima zaslužuju priznanje društva u cjelini, potpunu društvenu vrednovanost njihovog marljivog i ustrajnog svakodnevnog rada. S obzirom na sve navedeno, svatko od nas kao pojedinac mora dobro promisliti i razumjeti pravu vrijednost i značaj ruralnih žena i njihovu ogromnu ulogu u društvu. Ulogu koja je nezamjenjiva.

Napomena: Tekst je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Autor:**Soc.mreže****Moji članci**

Antonija Hohnjec

VIŠE S WEBA

Niža, fiksna kamatna stopa i izdašna subvencija od države? Saznajte kako dobiti APN kredit!

Gljivice na noktima nestaju za 3 dana! Domaća metoda!

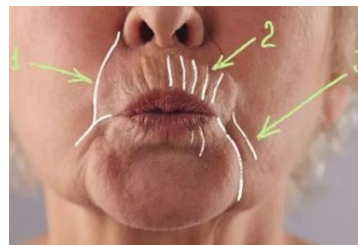
Učinila 3 puta - bore su nestale ZAUVIJEK

Šok! Pila je 1 žličicu dnevno i smršavjela 52 kg

12 sekundi i nema više boli! Stručnjaci su ovo skrivali...

Ovo imaš kod kuće! Zaglađuje lice u 72 h

Sponsored by Midas

